

MALTA

**QORTI TAL-MAGISTRATI
(GHAWDEX) KOMPETENZA SUPERJURI**

**MAGISTRAT DR.
PAUL COPPINI**

Seduta ta' l-4 ta' Dicembru, 2003

Citazzjoni Numru. 170/1999/1

Gaps Spares and Services Limited .

VS

Visage Limited .

Il-Qorti ,

Rat ic-citazzjoni li permezz taghha s-socjeta' attrici, wara li ppremettiet :

Illi Visage Limited permezz ta' citazzjoni numru mitejn tas-sena elf disa' mija u tmienja u disghin (200/1998 G1 – PC) fl-ismijiet “Visage Limited versus Gaps Spares and Services Limited” iprezentata quddiem dina l-Qorti kontra r-rittrattanti wara li ppremettiet falzament li hija kreditrici tal-istess Gaps Spares and Services Limited fis-somma ta' hamest elef, mija u tmenin lira maltin u tlieta u hamsin centezmu (LM5180.53) prezz ta' medicinali, toiletries u

oggetti ohra affini, mibjugha u kkonsenjati lill-istess socjeta konvenuta mis-socjeta' attrici; li s-socjeta' konvenuta baqghet morusa fil-pagament u inadempjenti minkejja li giet interpellata diversi drabi ghal dan il-fini; u li l-ammont pretiz mis-socjeta' attrici huwa cert, likwidu u dovut; talbet li l-istess socjeta' konvenuta tigi kkundannata thallas lis-socjeta' attrici s-somma ta' hamest elef, mija u tmenin lira maltin u tlieta u hamsin centezmu (LM5180.53) fuq imsemmija, prezz ta' medicinali, toiletries u oggetti ohra affini, mibjugha u kkonsenjati lill-istess socjeta' konvenuta mis-socjeta' attrici ;

Illi permezz ta' sentenza taghha tal-ewwel ta' Gunju elf disa' mija u disgha u disghin moghtija fl-ismijiet premissi, din il-Qorti fil-kontumacja tar-ritrattanti laqghet it-talba ta' Visage Limited fuq imsemmija .

Illi l-imsemmija sentenza giet moghtija minn Qorti li m'ghandhiex gurdizzjoni skond id-dispozizzjonijiet ta' paragrafu (a) tal-artiklu 741 tal-Kap 12; billi r-tirattant, f'dik il-kawza konvenut, minn dejjem kien u ghadu jirrisjedi fil-gzira ta' Malta u qatt ma kellu r-residenza tieghu fil-gzira ta' Ghawdex; u billi wkoll l-esekuzzjoni tal-pretiz kuntratt kienet kollha kemm hi fil-gzira ta' Malta ;

Illi bla pregudizzju ghall-premessa precedenti, is-sentenza fuq imsemmija giet ottenuta permezz ta' qerq da parti ta' Visage Limited bi pregudizzju ghas-socjeta' ritrattanti; billi bbazata fuq premissi u provi inveritjeri u ghal kollox foloz; billi r-ritrattanti gie indott mid-direttur ta' Visage Limited biex jibqa' kontumaci billi infurmah, falzament, illi l-kawza fuq imsemmija kienet sejra tigi ceduta kif jidher bl-iktar mod car mid-dikjarazzjoni tal-fatti ta' din ic-citazzjoni; kif ukoll billi giet imqarrqa l-Qorti li ma nghatatx opportunita' li tiga a konjizzjoni tal-elementi kostruttivi tal-fatt li a bazi tieghu ghaddiet ghall-pronunzjament taghha ;

Illi r-ritrattant sar jaf bis-sentenza msemmija biss meta gie notifikat b'ittra ufficjali minn Visage Limited wara li kien ghadda t-terminu tal-appell ;

Illi ghalhekk hemm lok li l-kawza msemmija tigi ritrattata skond ma hemm preskritt fl-Artikolu 811 (a) u 811 (d) ta' Kap. 12 .

Talbet lis-socjeta' konvenuta tghid ghaliex m'ghandhiex din il-Qorti :

1. Tirrevoka u thassar is-sentenza fuq imsemmija kif ukoll kull att relattiv u sussegwenti ghaliha a tenur tal-artikolu 811 (a) u 811 (d) ta' Kap 12; u
2. Tordna r-ritrattazzjoni tal-istess kawza u tichad it-talba kontenuta fic-citazzjoni promotrici tal-istess kawza bl-ispejjez kollha taz-zewg kawzi kontra s-socjeta' ritrattata u bl-ingunzjoni taghha ghas-subizzjoni .

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti ta' l-istess socjeta' attrici kkonfermata bil-gurament ta' Joseph Falzon .

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tas-socjeta' konvenuta li eccepiet :

1. Il-preskrizzjoni ta' tlett xhur a tenur tal-artikolu 818 (1) tal-Kodici tal-Organizzazzjoni u Procedura Civili .
2. Illi ghar-rigward tal-kawzali bbazata fuq l-artikolu 811 (a) tal-Kodici tal-Organizzazzjoni u procedura civili, ma jirrizulta ebda qerq . L-attur ammetta li huwa gie notifikat bl-atti kollha tal-Qorti li taw lok ghas-sentenza, huwa naqas li jikkonsulta ruhu ma' avukat u li jikkontesta t-talba .
3. Illi l-kawza bbazata fuq l-artikolu 741 (9) ma tapplikax ghaliex dik l-eccezzjoni tirrigwarda inkompetenza minhabba li l-kawza ma tkunx ta' gurdizzjoni tal-Qrati ta' Malta . Is-sentenza li qeghda tigi ritrattata hija moghtija mill-Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) Superjuri li hija Qorti ta' Malta .

Salvi eccezzjonijiet ulterjuri .

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti ta' l-istess socjeta' konvenuta kkonfermata bil-gurament ta' Serge Pascal Natoli .

Rat l-atti tal-kawza citazzjoni Numru 200/1998 fl-ismijiet inversi li giet deciza minn din il-Qorti fl-1 ta' Gunju 1999 u li taghha ntalbet ir-ritrattazzjoni permezz tal-kawza prezenti .

Rat is-sentenza preliminari taghha tat-28 ta' Gunju 2001 fejn laqghet it-talba tas-socjeta' attrici ghar-ritrattazzjoni tal-kawza indikata .

Rat l-atti l-ohra kollha tal-kawza, inkluzi l-verbali tax-xhieda mismugha u d-dokumenti esebiti .

Rat l-atti tal-kawza citazzjoni numru 179/1999 fl-istess ismijiet quddiem din il-Qorti wkoll, fejn hemm migbura xi provi rilevanti anke ghall-kawza prezenti .

Ikkunsidrat :

Illi f'dan l-istadju tal-proceduri l-Qorti qed tigi mitluba tikkunsidra mill-gdid jekk ghandhiex tilqa' jew le it-talba kontenuta fil-kawza originali maghmula mis-socjeta' llum konvenuta¹ . F'dik il-kawza s-socjeta' "Visage Limited" talbet lis-socjeta' l-ohra "Gaps Spares and Services Limited" thallas l-ammont indikat ta' hamest elef mija u tmenin lira maltija u tlieta u hamsin centezmu (Lm5180.53) bl-interessi relattivi . Dan l-ammont huwa dak li jirrizulta minn hames fatturi li gew esebiti f'dik il-kawza u li kopji taghhom jinsabu wkoll annessi mal-kawza prezenti² .

Gara illi habiba komuni tad-diretturi taz-zewg kumpanija, certa Rosa Zammit Salinos, wasslet biex dawn jibdedw jinnegozjaw ma' xulxin . L-ewwel darba kien fl-1996 meta is-socjeta' attrici kienet organizzat *warehouse sale* fid-Deporres Hall tas-Sliema u ppermettiet li Visage Limited, li kienet ghadha kemm giet stabilita, taghmel promozzjoni

---

¹ Citazzjoni numru 200/1998 "Visage Limited vs Gaps Spares and Services Limited" deciza minn din il-Qorti fl-1 ta' Gunju 1999 .

² dokti. 1 – 5 a fol. 79 – 84 tal-process .

tal-prodotti taghha waqt dik is-*sale*³. Dak inhar ma kien hemm ebda problemi. Saret il-konsenja,⁴ inbieghu numru ta' prodotti li taghhom Visage Limited thallset regolarment, u l-bqija gie ritornat lura. Sussegwentement rega' sar negozju iehor, li huwa dak in kwistjoni, ghall-bidu tal-1998. Il-kontendenti ma jaqblux dwar il-vera natura ta' dan in-negozju, ghax filwaqt illi l-Visage Limited tghid li dan kien bejgh, il-Gaps Spares and Services tikkontendi li kien bejgh *on consignment*.

Irrizulta mill-provi prodotti li l-Visage Limited kellha kwantita' ta' merkanzija konsistenti f'*cosmetics* u *toiletries* li wiehed mid-diretturi taghha, Serge Natoli, ghax l-iehor kien taljan mhux residenti f'Malta, ma xtaqx jahzen fl-istores tieghu f'Ghawdex biex ma jhallathomx ma' prodotti farmatewtici li kellu stivati hemmhekk⁵. Allura sar ftehim ma' Joseph Falzon tal-Gaps Spares and Services sabiex dawn jinzammu fl-imhazen mikrija ghandu f'Malta. Ingabru minn Ghawdex mill-istess Joseph Falzon u Rosa Zammit Salinos. Kien filghaxija u peress illi dawn xtaqu jilhqu l-vapur biex jirritornaw Malta u li *stores* kienu mudlama, ma sarx kontroll shih tal-prodotti kollha li gew konsenjati lilhom. Dan kellu jsir billi, wara li jhottu l-istess merkanzija fl-imhazen taghhom, jqabbluhom mal-fatturi li gew rilaxxjati lil Joseph Falzon mal-konsenja. Infatti skond diversi kopji ta' dokumenti esebiti mis-socjeta' attrici⁶, jidher illi gew indikati bosta diskrepanzi fil-merkanzija konsenjata. L-inkwiet proprju pero' beda wara li l-Visage baghtet *statement* dwar l-ammont dovut mill-Gaps fit-23 ta' Gunju 1998, u bdiet tippretendi l-hlas fl-ammont totali. Is-sur Falzon oggezzjona mill-ewwel, ghax ghalieh in-negozju in kwistjoni kien wiehed ta' bejgh *on consignment* u ghalhekk kellu jhallas biss ghal dak li jirnexxielu jbiegh. In segwitu gew skambjati diversi telefonati u anke gew mibghuta ittri legali fejn baqa' jintalab il-hlas ta' l-ammont totali minghand il-Gaps⁷,

---

³ ara xhieda Rosa Zammit Salinos a fol. 45 - 47 tal-process.

⁴ ara fattura esbita a fol. 75 tal-process.

⁵ ara depozizzjoni ta' Serge Natoli a fol. 52 tal-kawza citaz. nru. 179/99 fl-istess ismijiet.

⁶ a fol. 14 - 18 tal-process.

⁷ dokti. 12, 13 u 14 a fol. 20 - 22 tal-process.

sakemm imbaghad f'Ottubru 1998 infethet il-kawza li qed tigi ritrattata .

Rigward in-natura vera tan-negozju kuntrattat bejn il-kontendenti, jirrizulta illi :

1. fuq kull wahda mill-fatturi relattivi ⁸, fuq in-naha tax-xellug hemm indikat il-kliem: **“Sales Consignment”**; dan jikkorrobora dak li qed issostni s-socjeta' “Gaps Spares and Services”, li n-negozju kellu jkun wiehed ta' *consignment*, u jikkontrasta ma' dak li gie ndikat dwar in-negozju precedenti tal-1996, meta ghalkemm fl-istess post tal-fattura tnizzel il-kliem: **“Sales Cash/Invoice”** ⁹ il-Gaps xorta wahda inghatat il-fakolta' li tirritorna l-prodotti li ma kienitx bieghet, u thallas biss ta' dak li rnexxielha tbiegh f'dik il-*warehouse sale* .

2. Rosa Zammit Salinos li kienet prezenti meta sar in-negozju bejn iz-zewg kumpaniji nsistiet illi dan kien wiehed ta' bejgh *on consignment*¹⁰ .

3. L-istess Serge Natoli tal-kumpanija Visage Limited, finalment jammetti illi l-bejgh kien wiehed *on consignment*, imma jkompli jzid illi madankollu minhabba klawsola ohra li tnizzlet ukoll fuq kull wahda mill-fatturi fis-sens illi : **“Dated products May Be exchanged or replaced at our discretion Subject to being presented at least Three (3) Months before EXPIRY DATE”**, is-sur Falzon messu rritorna l-prodotti kollha li ma kienx irnexxielu jbiegh halli jigu mibdula b'ohrajn godda¹¹ .

Fi kliem Natoli :-

“I did not say, as I usually do . I just mentioned before, and I remember my words, invoice are issued, but also consignments are issued to my customers . So to make a

---

⁸ dokti. 1 – 5 a fol. 79 – 83 tal-process .

⁹ ara fattura esebita a fol.75 tal-process

¹⁰ a fol. 45 – 47 tal-process .

¹¹ ara depozizzjoni Serge Natoli a fol. 42 – 67 tal-kawza citaz. 179/99 hawn fuq citata .

distinction before an invoice and a consignment, I just mention it by honesty, on the top left of each invoice .

The difference between an invoice and consignment, is that the invoice it is assumed as a sale, while a consignment it is assumed as, *you better have it in your shelving, than in mine¹² . If they work you give me the money, if they don't return them, but before expiring dates .*

So the goods have been given to Mr. Falzon four years ago, or five years ago, they have been expired three years ago, and I still don't have them back .

If Mr. Falzon was certain that the consignment was not going to be working, he should have phoned me and let me know, so I could collect the goods back and eliminate the consignment; but not let the goods expiring on his shelving, and then claiming that nothing is owed to me” .

Spjegazzjoni dettaljata ta' x'inhu l-kuntratt hekk imsejjah **“bejgh on consignment”** inghatat mill-Qorti tal-Kummerc fil-kawza : Avukat Dr. George Vassallo noe. Vs Victor Caruana noe .¹³ fejn intqal illi :

“Huwa pacifiku illi kuntratt simili ta' spedizzjoni ta' merci 'on consignment' huwa, mhux bejgh, imma pjuttost kuntratt ta' kummissjoni . Kif qalet il-Cassazione di Firenze fid-decizjoni taghha tat-3 ta' Dicembru 1891 (Temi Ven. 1892, 62) :- 'Fra una ditta che spedisce ad un'altra che riceve in deposito per un certo tempo merci da vendere al prezzo indicato nella fattura, con determinata provvigione, e col patto di rimettere il prezzo della merce o di quella esitata, con facolta' di restituire il rimanente, non intercede una vendita.... ma bensì un contratto di commissione'. Fil-Balaffio e Vivante (Cod. Comm. Comm. Vol. III. pag. 41) jinghad illi :- 'In questa ipotesi la consegna o spedizione da' luogo, fra chi versa, siccome quello che non ha per oggetto ne' di operare l'immediato trasferimento della proprieta' delle merci nel ricevente,

¹² ibid a fol. 46 .

¹³ moghtija fis-26. 4. 1951 .

facendo di lui un compratore, ne' d'imporgli l'obbligazione alternativa di restituirla in natura o pagarne la aestimatio, ma si unicamente da costituirlo mandatario o commissionario a vendere, con tutti i diritti e gli obblighi che ne conseguono' . Ikompli jghid :- '..... Al ricevente non solo non si acquista in nessun caso la proprieta' delle merci dategli a vendere, ma incombe anzi l'obbligo, nella sua qualita' di commissionario, o mandatario, di restituirla a ogni momento al mandante o commitente, tosto che questi, revocando, come ne ha diritto, l'affidatogli incarico, ne chiede appunto la restituzione.....' U jikkonkludi :- '....e cosi' in fine il commissionario e' tenuto a rendere conto del suo operato, e a corrispondere al mandante o committente l'intero prezzo ricavato dalla vendita da lui eseguita, oltre agli interessi sul prezzo stesso....' ”

Fil-kaz in ezami ghalhekk il-Visage Limited kellha dritt titlob minghand il-Gaps il-hlas biss tar-rikavat minn dawk il-prodotti li kienu lahqu inbieghu . Apparti dik it-twissija fuq in-naha tal-lemin ta' kull fattura gia msemija, u cioe' li l-oggetti mhux mibjugha kellhom jigu ritornati tliet xhur qabel l-iskadenza tagghom, ma kien gie stipulat ebda terminu iehor ghar-ritorn tagghom . Is-socjeta' venditrici lanqas qatt ippruvat titlob ir-restituzzjoni ta' dak li ma kienx inbiegh, imma sitt xhur wara li kien sar in-negozju, permezz ta' l-istatement mibghut lill-Gaps,¹⁴ jidher illi ppretendiet il-hlas tal-prezz kollu tal-merkanzija konsenjata . Is-sur Falzon rifjuta li jaghmel dan il-hlas u nsista li Serge Natoli jmur jigbor il-prodotti kollha li kien fdalu . Imma Natoli dan baqa' m'ghamlux u minflok istitwixxa l-kawza ghal-hlas tal-prezz kollu ta' din il-merkanzija . Huwa minnu illi sa dakinhar Falzon ma kienx ghadu rnextielu jbiegh xejn minn din il-merkanzija, imma a tenur tal-principji hawn fuq citati, lanqas kien b'daqshekk tenut ihallas ghal-merkanzija kollha, u l-uniku obbligu tieghu kien li jirritorna l-istess merkanzija hekk kif tintalab tali restituzzjoni . Huwa kollu inutili ghal Natoli li jargumenta illi skond dak li kien hemm indikat fuq il-fatturi, Falzon kellu jirritorna l-prodotti mhux mibjugha mhux iktar tard minn tliet xhur qabel l-iskadenza tagghom, gialadarba

---

¹⁴ a fol.19 tal-process .

rrizulta mill-istess depozizzjoni tieghu illi dawk li kellhom expiry date kienu ser jiskadu biss fis-sena 2000, meta huwa mhux talli ma stenniex sa dik id-data jew almenu sa ftit tax-xhur qabel, imma minflok ippretenda li jista' jbidel unilateralment in-natura tan-negozju u jitlob il-hlas ta' kollox f'inqas minn sitt xhur mill-konsenja minflok ir-restituzzjoni taghom skond il-ligi .

F'tali cirkostanzi is-socjeta' Visage Limited ma tistghax tinghata ragun fil-pretensjonijiet taghha ghall-hlas tal-konsenja tal-merkanzija maghmula permezz tal-fatturi rilaxxjati lis-socjeta' Gaps Spares and Services Limited fil-15 ta' Jannar 1998 .

Ghal dawn il-motivi tiddecidi dwar it-talba ghall-hlas ta' l-ammont ta' hames telef mija u tmenin lira maltija u tlieta u hamsin centezmu (Lm5180.53) rapprezentanti l-prezz ta' medicinali, toiletries u oggetti ohra affini, kif maghmula fil-kawza istitwita mill-istess socjeta' Visage Limited kontra s-socjeta' Gaps Spares and Services Limited (Citaz. nru. 200/1998 quddiem din il-Qorti wkoll) billi tichad l-istess talba .

Bl-ispejjez sew ta' dik il-kawza, kif ukoll tal-kawza prezenti kontra is-socjeta' Visage Limited .
S17099BPc

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----